



LATVIJAS REPUBLIKAS SATVERSMES TIESAS KOLĒGIJA

Jura Alunāna iela 1, Rīga, LV 1010

Tālrunis: 67830735, 67210274 Fakss: 67830770

LĒMUMS PAR LIETAS IEROSINĀŠANU

Rīgā

2013. gada 11. janvārī

Satversmes tiesas 1. kolēģija šādā sastāvā: kolēģijas priekšsēdētājs Gunārs Kūtris, tiesneši Kaspars Balodis un Sanita Osipova, kolēģijas sēdē izskatījusi Satversmes tiesā saņemto Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības (turpmāk arī – Pieteikuma iesniedzēja) pieteikumu par lietas ierosināšanu (ieteikums Nr. 208/2012),

konstatēja:

1. Pieteikuma iesniedzēja lūdz izvērtēt Civilprocesa likuma 464.¹ panta otrās daļas 2. punkta (turpmāk – apstrīdētā norma) atbilstību Latvijas Republikas Satversmes (turpmāk – Satversme) 1. un 92. pantam un atzīt apstrīdēto normu par spēkā neesošu no tās pieņemšanas brīža.

2. Apstrīdētajā normā ir noteikts, ka Augstākās tiesas Senāta (turpmāk – Senāts) senatoru kolēģija var atteikties ierosināt kasācijas tiesvedību, ja tai nerodas šaubas par apelācijas instances tiesas sprieduma tiesiskumu un ja izskatāmajai lietai nav nozīmes judikatūras veidošanā, turklāt šādas tiesības senatoru kolēģijai ir gadījumā, ja iesniegtā kasācijas sūdzība pat formāli atbilst Civilprocesa likuma 464.¹ panta pirmajā daļā minētajām prasībām un ja apelācijas instances tiesa nav pieļāvusi kādu no Civilprocesa likuma 452. panta trešajā daļā norādītajiem procesuālajiem pārkāpumiem.

3. Atbilstoši Satversmes tiesas likuma 20. panta piektajai daļai, lemjot par to, vai uz saņemtā pieteikuma pamata ir ierosināma lieta, Satversmes tiesas kolēģija izvērtē, vai:

- 1) lieta ir piekritīga Satversmes tiesai;
- 2) iesniedzējs ir tiesīgs iesniegt pieteikumu;
- 3) pieteikums atbilst Satversmes tiesas likuma 18. un 19.² panta prasībām;
- 4) pieteikums nav iesniegts par jau izspriestu prasījumu;
- 5) pieteikumā ietvertais juridiskais pamatojums vai faktisko apstākļu izklāsts pēc būtības ir mainījies salīdzinājumā ar iepriekš iesniegto pieteikumu, par kuru lēmusi kolēģija.

Papildus tam Satversmes tiesas likuma 20. panta sestā daļa noteic, ka, izskatot konstitucionālo sūdzību, kolēģija var atteikties ierosināt lietu arī gadījumā, kad sūdzībā ietvertais juridiskais pamatojums ir acīmredzami nepietiekams prasījuma apmierināšanai.

4. Pieteikumā ir lūgts izvērtēt likuma normas atbilstību Satversmes 1. un 92. pantam. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 1. pantu un 16. panta 1. punktu Satversmes tiesa izskata lietas par likumu atbilstību Satversmei. Līdz ar to pieteikumā ietvertais prasījums ir piekritīgs Satversmes tiesai.

5. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 17. panta pirmās daļas 11. punktu persona pieteikumu Satversmes tiesā var iesniegt tikai Satversmē noteikto pamattiesību aizskāruma gadījumā. Līdz ar to Pieteikuma iesniedzēja ir tiesīga iesniegt pieteikumu Satversmes tiesā, ievērojot konstitucionālajai sūdzībai Satversmes tiesas likumā noteiktās prasības.

6. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmo daļu un sestās daļas 1. punktu konstitucionālās sūdzības iesniedzējam ir jāpamato viņa pamattiesību aizskārums, tas ir, ka apstrīdētā norma tieši konkrētajam pieteikuma iesniedzējam rada Satversmē noteikto pamattiesību aizskārumu.

6.1. Pieteikuma iesniedzēja norāda, ka tā ir iesniegusi Senātā kasācijas sūdzību, par kuru senatoru kolēģija ir atteikusies ierosināt kasācijas tiesvedību, savu lēmumu pamatojot ar apstrīdēto normu. Tādējādi apstrīdētās normas piemērošanas rezultātā esot aizskartas Pieteikuma iesniedzējai Satversmes 92. pantā noteiktās tiesības. Līdz ar to iesniegtais pieteikums daļā par apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 92. pantam atbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

6.2. Pieteikuma iesniedzēja arī norāda, ka apstrīdētā norma neatbilst „vispārpieņemtajiem tiesiskuma principiem demokrātiskā sabiedrībā”. Tomēr pieteikumā nav precizēts, kādiem konkrētiem tiesību principiem un kāpēc apstrīdētā norma neatbilst. Pieteikumā nav arī norādīts, kādas pamattiesības Pieteikuma iesniedzējai varētu izrietēt no Satversmes 1. panta un kā apstrīdētā norma šīs pamattiesības aizskar.

Līdz ar to iesniegtais pieteikums daļā par apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 1. pantam neatbilst Satversmes tiesas likuma 19.² panta pirmās daļas un sestās daļas 1. punkta prasībām.

7. Saskaņā ar Satversmes tiesas likuma 19.² panta otro un ceturto daļu persona var iesniegt konstitucionālo sūdzību Satversmes tiesai vienīgi gadījumā, ja tā ir izmantojusi visus vispārējos tiesību aizsardzības līdzekļus, vai arī, ja šādu līdzekļu personai nav. Turklāt šādas tiesības persona var izmantot sešu mēnešu laikā pēc – attiecīgi – pēdējās institūcijas nolēmuma spēkā stāšanās vai pamattiesību aizskārums brīža. Savukārt Satversmes tiesas likuma 19.² panta sestās daļas 2. punktā ir noteikts, ka pieteikumā ir jāpierāda, ka ir izmantoti visi vispārējie tiesību aizsardzības līdzekļi vai arī, ka tādu nav.

No pieteikuma un tam pievienotajiem dokumentiem konstatējams, ka Pieteikuma iesniedzēja ir vērsusies Senātā ar kasācijas sūdzību, par kuru Senāts, pamatojoties uz apstrīdēto normu, ir atteicies ierosināt kasācijas tiesvedību. Senāta nolēmums ir stājies spēkā 2012. gada 19. jūnijā, un tas nav pārsūdzams. Tas nozīmē, ka termiņš konstitucionālās sūdzības iesniegšanai bija 2012. gada 19. decembris. Pieteikums Satversmes tiesas kancelejā saņemts 2012. gada 14. decembrī. Tādējādi Pieteikuma iesniedzējai nav citu iespēju aizstāvēt savas tiesības ar vispārējiem tiesību aizsardzības līdzekļiem un tā ir ievērojusi termiņu konstitucionālās sūdzības iesniegšanai.

Līdz ar to iesniegtais pieteikums daļā par apstrīdētās normas atbilstību Satversmes 92. pantam atbilst arī Satversmes tiesas likuma 19.² panta otrās un ceturtais daļas, kā arī 19.² panta sestās daļas 2. punkta prasībām.

8. Pieteikumā ir ietverts prasījums Satversmes tiesai, sniegts lietas faktisko apstākļu izklāsts un juridiskais pamatojums par apstrīdētās normas iespējamo neatbilstību Satversmes 92. pantam. Līdz ar to pieteikums šajā daļā atbilst arī Satversmes tiesas likuma 18. panta un citām 19.² panta prasībām.

Ņemot vērā konstatēto un pamatojoties uz Satversmes tiesas likuma 20. panta sesto daļu, Satversmes tiesas 1. kolēģija

nolēma:

1. Ierosināt Satversmes tiesā lietu „Par Civilprocesa likuma 464.¹ panta otrās daļas 2. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 92. panta pirmajam teikumam” pēc Latvijas Grāmatrūpniecības arodu savienības konstitucionālās sūdzības (pieteikums Nr. 208/2012);

2. Uzaicināt institūciju, kas izdevusi apstrīdēto aktu – Saeimu – līdz 2013. gada 11. martam iesniegt Satversmes tiesai atbildes rakstu ar lietas faktisko apstākļu izklāstu un juridisko pamatojumu;

3. Atteikties ierosināt lietu par Civilprocesa likuma 464.¹ panta otrās daļas 2. punkta atbilstību Latvijas Republikas Satversmes 1. pantam.

Lēmums nav pārsūdzams.

Satversmes tiesas 1. kolēģijas priekšsēdētājs

G. Kūtris